

La salvació de la pàtria

Per Andreu Salom i Mir

És una qüestió clau, un lloc comú ineludible i pertinent, la definició de l'àmbit nacional i el reconeixement de la pròpia nació. La història, i encara la demopolítica, afavoreixen més unes comunitats que d'altres, com és perfectament constatable. És cosa sabuda, altrament, que els vencedors dicten la seva llei (alguns en diuen «l'imperi de la llei»), mentre que els blasmats vençuts s'hi han de sotmetre. La subordinació política i la indefinició nacional esdevenen una part del preu que aquests han de pagar. Com més temps visqui una determinada nació en

6

La nació catalana parteix,
és clar, d'un conjunt
d'adversitats.

aquesta anòmala situació descrita, més li costarà d'alliberar-se'n o de recuperar la seva identitat perduda. L'enemic o els enemics vetllaran tostemps per impedir-ho, i tant més hi reeixiran com més gran i convincent sigui el seu poder polític, militar, judicial i mediàtic (França, l'Estat francès, en constitueix el paradigma).

La nació catalana parteix, és clar, d'un conjunt

d'adversitats, prou sabudes, que impedeixen la seva realització nacional, el seu futur com a col·lectivitat lliure i democràtica. Els catalans hem estat, i som, víctimes del Regne d'Espanya, fins i tot quan aquest ha constituït, teòricament, un estat de dret o semblant (en el cas francès, pel que fa a la Catalunya del Nord, la situació és especialment dolorosa).

La llengua i la cultura catalanes, *configuradores* de l'essència nacional, són la clau de volta que ens ha de permetre, en un esdevenidor perfectament imaginable, participar, com a nació amb estat propi, en el concert polític dels pobles de la Terra. Anar contra aquesta intenció, perfectament democràtica i lloable, és anar contra la humanitat. La nostra malaltia és ésser espanyols –o voler ésser-ho– i la nostra mort seria perdre la llengua, la nostra llengua catalana. Es tracta, com deia el poeta i assagista Carles Riba, «de fer la nostra política

© Moreno Matkovic

segons un pla general, suprem, de salvació de la pàtria». L'historiador i antropòleg Josep M. Batista i Roca també escriví uns mots significatius sobre el tema: «Cal tallar amarres amb Espanya i salvar la nostra pàtria.» Fet i fet, la independència va aparellada a conceptes com ara avenç i benestar social, progrés econòmic i aprofundiment democràtic.

Heus ací que l'autoestima esdevé un tret psicològic cabdal per a revertir la situació política actual de supeditació i colonialisme. Fa molt de temps que som un país colonitzat, i la colonització dels nostres cervells ha fet molt de camí. Si no som capaços de capgirar aquesta situació, tot mantenint a les neurones el nostre propi paisatge virtual, restarem perduts i dissolts en una Espanya arnada i uniforme. El perill, doncs, és molt real i requereix solucions eficaces i urgents, que requereixen, ineluctablement, ser amos del nostre propi destí i ser,

pròpiament, nosaltres mateixos. Ja ho va deixar escrit Joan Fuster: «Catalunya, els Països Catalans, són una aglomeració successiva de gent que, finalment, hem decidit ser catalans.»

L'autoestima esdevé un tret psicològic cabdal per a revertir la situació política actual de supeditació.

O això, i ésser lliures (l'home no és lliure si no ho és el poble al qual pertany), o restar diluïts, sotmesos i alienats en una altra realitat paral·lela i dominant que ens vol fer invisibles com a poble. ✱